

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/82/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317218039
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2317218039.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobkyne: Y. T., nar. XX.X.XXXX, adresa Q. L. XXXX, proti žalovanej: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155, zastúpenej splnomocnencom: Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Poprad, Námestie sv. Egídia 40/93, IČO: 44 250 029, o určení, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 27Csp/102/2017-70 zo dňa 12.2.2018, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že žiadosť a zmluva o poskytnutie pôžičky č. 1350632 zo dňa 24.4.2014 uzatvorená medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného - Consumer Finance Holding, a.s. je bezúročná a bez poplatkov; výrokom II. rozhodol, že žalobkyňa má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% a výrokom III. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť Okresnému súdu Galanta súdny poplatok zo žaloby v sume 99,50 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej tiež len „ZoSÚ“) a vecne tým, že žalobkyňa sa v spore domáhala určenia, že zmluva o poskytnutí pôžičky č. 1350632 zo dňa 24.4.2014, ktorú uzatvorila so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. je bezúročná a bez poplatkov, pričom dospel k záveru, že na požadovanom určení je daný naliehavý právny záujem, nakoľko právne postavenie žalobkyne by bolo bez tohto učenia ohrozené alebo neisté, keď takéto určenie vyrieši všetky sporné právne otázky medzi stranami sporu, vytvorí pevný právny základ pre ich budúce právne vzťahy, svojimi dôsledkami vytvorí prekážku pre prípadné ďalšie určenia a predíde sporom o plnenia, pričom aj v zmysle konštantnej judikatúry je v spotrebiteľských sporoch daný naliehavý právny záujem na určení s cieľom ochrany spotrebiteľa proti porušiteľovi, teda na určení, že dotknutá zmluva je bezúročná a bez poplatkov je daný naliehavý právny záujem z dôvodu právnej istoty žalobkyne na skutočnej výške dlhu nad rámec poskytnutých peňažných prostriedkov (istiny).

3. Na základe vykonaného dokazovania potom súd dospel k záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná. Zistil, že medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovanej vznikol zmluvný záväzkový vzťah na základe uzavretej zmluvy o poskytnutie pôžičky č. 1350632 zo dňa 24.4.2014, v zmysle ktorej právny predchodca žalovanej žalobkyňi poskytol pôžičku v sume 1000,- Eur, pričom žalobkyňa ako dlžník sa zaviazala uhradiť právnemu predchodcovi žalovanej ako veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky v pravidelných 60-tich mesačných splátkach vo výške 31,19 Eur, teda celkovo sumu 1871,40

Eur. Preskúmaním predmetnej zmluvy súd zistil, že jej chýba obligatórna náležitosť v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, podľa ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa súdu v zmluve tiež chýba údaj o konečnej splatnosti úveru, nakoľko ten je v zmluve stanovený len údajom 04/2019, čo je nepostačujúce, pretože počet splátok nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru, nakoľko zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. k), kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a iný výklad než ten, že termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo neprichádza do úvahy. Pretože právny predchodca žalovanej neuviedol v zmluve všetky podstatné náležitosti predpokladané v ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, a to napr. termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, resp. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, považuje sa predmetný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Súd sa ďalej už potom nezaoberal argumentmi strán sporu o správnosti výšky RPMN, či súladu v zmluve dohodnutej úrokovej sadzby s dobrými mravmi.

4. O náhrade trov konania súd rozhodol s použitím ust. § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“) tak, že v spore plne úspešnej žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5. Ďalej súd rozhodol o povinnosti v spore neúspešnej žalovanej zaplatiť súdny poplatok za žalobu v sume 99,50 Eur, a to v súlade s ust. § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, nakoľko žalobkyňa bola v spore podľa § 4 ods. 2 písm. u) cit. zák. oslobodená od súdnych poplatkov.

6. Proti tomuto rozsudku podala v celom jeho rozsahu prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalovaná poukazujúc na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, t. j. že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôvodil, že súd vec nesprávne právne posúdil, keď vyhodnotil, že v zmluve chýba obligatórna náležitosť podľa zák. č. 129/2010 Z. z., ktorou je rozlíšenie splátok na istinu, úroky a iné poplatky, pričom nepostačuje, keď je uvedená suma ako súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákon platný a účinný v čase podpisu predmetných zmlúv nepožadoval samostatné rozpisovanie výšky, počtu a termínov splatnosti úrokov, istiny; nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroku a iných poplatkov tvoriace jednu splátku uvedené jednotlivo popri sebe. Takéto rozlišovanie by malo význam len vtedy, ak by sa istina, úroky a poplatky uhradili v iných termínoch splatnosti, v rôznych počtoch splátok a pod. Zmluva pritom obsahuje výšku splátky, termín splatnosti aj počet splátok, a to v čl. III, ako aj v čl. 2 štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere, ktorý tvorí súčasť zmluvy. Podľa čl. 2 zmluvných podmienok zmluvy: „V jednotlivých splátkach je zahrnutý dohodnutý anuitný úrok, príslušná časť istiny a poistenie v prípade, ak klient požiada o poistenie schopnosti splácať splátky pôžičky.“ Týmto si žalovaný splnil povinnosť mu uloženú v § 9 ods. 2 zákona. V tomto smere žalobca poukázal tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/111/2014, z ktorého zdôraznil, že požiadavku na samostatné rozpisovanie výšky, počtu a termínov splatnosti úrokov, istiny je potrebné posudzovať s ohľadom na praktický význam a reálnu využiteľnosť daných údajov; ak sa totiž jednou splátkou uhradza aj istina, aj úrok, potom záväzok je splnený pripísaním sumy úhrady na účet veriteľa; to znamená, že v prípade, ak splátkou sa uhradza aj istina aj úrok, nemá rozlišovanie danej splátky na časť istina a časť úrok žiadny reálny a praktický význam. Žalovaná zdôrazňovala, že zmluva obsahuje výšku istiny 1.000,- Eur a rovnako uvedenie celkovej čiastky, ktorú má žalobkyňa žalovanej uhradiť, a to vo výške 1.871,40 Eur. V zmluve sú ďalej samostatne uvedené celkové náklady spotrebiteľa, teda čiastka, o ktorú žalobca svoj úver preplatí, a to vo výške 871,40 Eur. Zmluva obsahuje tiež vymedzenie čiastky poistného, a to splátku s poistením, splátku bez poistenia a rovnako sadzbu poistenia. Z toho je zrejmé, že suma, o akú spotrebiteľ uhradí za úver viac, ako bola požičaná suma, t. j. istiny úveru, je jasne zo zmluvy zrejmá. Pre spotrebiteľa nie je rozhodujúce, v ktorej splátke sa koľko započíta na úrok a koľko na istinu, či sa úroky zo zmluvy splácajú prednostne v prvých splátkach, alebo sa rozpočítavajú rovnako na každú jednotlivú splátku. Keby to aj žalovaná v zmluve uviedla, rozhodujúcou skutočnosťou pre spotrebiteľa by bola celková suma zaplatená navyše oproti požičanej sume, ktorá je jasne uvedená v zmluve ako celkové náklady spotrebiteľa. Z uvedeného údaju má aj priemerný spotrebiteľ jasno, o koľko oproti požičanej sume zaplatí veriteľovi navyše. Táto skutočnosť je zrejme pre spotrebiteľa ten najpodstatnejší údaj pri zvažovaní, či danú obchodnú transakciu prijme alebo nie. Žalovaná si teda svoju

zákonnú povinnosť v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ splnila, čiže spotrebiteľ bol zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky). Z dôvodovej správy jasne vyplýva, že cieľom ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ nie je rozpis plátok na istinu, úroky a iné poplatky, ale zrozumiteľne informovať spotrebiteľa o termínoch, výške splátok a trvaní povinnosti splácať splátky.

7. Ďalej žalovaná v odvolaní namietala proti nesprávnemu právnemu záveru súdu, že v zmluve chýba obligatórny údaj o konečnom dátume splatnosti, nakoľko len údaj 04/2019 nepostačuje. Mala za to, že v zmluve a v zmluvných podmienkach je uvedený počet splátok, aj termín ich splatnosti. Je potom logické, že exaktný údaj o konečnej splatnosti je zhodný s dátumom splatnosti konečnej splátky. V súlade s § 9 ods. 2 písm. f) zákona, zmluva musí obsahovať aj dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti. Zákon však nepredpisuje formu, ako má byť uvedená konečná splatnosť a žiadnym spôsobom výkladu ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ (gramatickým, logickým, systematickým) nemožno dospieť ani k záveru o nutnosti uvádzať termín konečnej splatnosti dňom, mesiacom a rokom. Ak by zákonodarca mal takýto úmysel, bol by to výslovne v dotknutom ustanovení uviedol. Smernica Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v čl. 22 upravuje úplnú harmonizáciu a záväzný charakter najmä pokiaľ ide o náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené teda znamená, že členské štáty EÚ nie sú oprávnené vo svojej vnútroštátnej právnej úprave zahrnúť iné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, než sú uvedené v čl. 10 ods. 2 smernice. Podľa článku 22 ods. 1 citovanej smernice, keďže táto obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. V článku 10 ods. 2 smernice sa uvádza, čo má obsahovať zmluva o úvere. Pod písm. c) je uvedená dĺžka trvania zmluvy o úvere, pod písm. h) výška, počet a frekvencia splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia; pod písm. i) v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou - právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť a lehoty a podmienky ich úhrady; táto tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady. V čl. 10 ods. 2 písm. c) smernice sa uvádza len dĺžka trvania zmluvy o úvere, teda nespomína sa termín konečnej splatnosti úveru. Navyše v danom prípade v zmluve bol uvedený mesiac a rok ukončenia zmluvy a keďže splatnosť splátky je 20. dňa kalendárneho mesiaca (v čl. 6 zmluvných podmienok zmluvy), je zrejmé, že konečná splatnosť podľa zmluvy bola zrejماً aj priemernému spotrebiteľovi. K rovnakému záveru dospel aj Okresný súd Prešov v rozsudku zo dňa 9.12.2016 č. k. 11C/169/2016-64 a Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 6.7.2017 sp. zn. 14Co/56/2016. Vzhľadom na uvedené má žalobca za to, že závery súdu sú neadekvátnym zvýhodňovaním dlžníka, ktorého v pozícii spotrebiteľa súd bez racionálneho opodstatnenia stavia do úlohy privilegovane zvýhodnenej strany, zatiaľ čo žalovanú v pozícii veriteľa strany neoprávnené znevýhodňuje. Žalovaná trvá na tom, že zmluva obsahuje všetky predpísané náležitosti, v súlade so ZoSÚ v znení platnom a účinnom v čase podpisu zmluvy a nie je dôvod považovať ju za neplatnú. Žalovaná preto navrhovala, aby odvolací súd rozsudok súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie, prípadne aby vo veci sám rozhodol tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanej prizná náhradu trov konania v plnej výške. Uplatnila si tiež nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

8. Žalobkyňa odvolací návrh nepodala, k doručenému odvolaniu žalovanej sa písomne nevyjadrila.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné, preto je potrebné napadnutý rozsudok

súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. c) v spojení s § 391 ods. 1 CSP).

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalovanej bolo posúdiť, či súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, keď pri aplikácii ust. § 9 ods. 2 písm. f) a k) v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom k 24.4.2014 ustálil, že predmetný úver je pre chýbajúce obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, a preto je dôvodné žalobe žalobkyne, ktorým sa domáhala určenia úveru za bezúročný a bez poplatkov vyhovieť; a nadväzne na rozhodnutie vo veci samej potom posúdiť správnosť rozhodnutia súdu o nároku na náhradu trov konania a povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu. Nebolo pritom sporným, že predmetný záväzkový vzťah medzi stranami bol založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a preto sa spravuje príslušnými normami na ochranu spotrebiteľa.

11. Právne posudzovanie veci je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval).

12. Prioritne odvolací súd riešil odvolaním nastolenú otázku, či predmetná zmluva obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t. j. k 24.4.2014 - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

13. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“) zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

14. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. i/ Smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. V tomto ustanovení Smernica vysvetľuje, že amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady; amortizačná tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere. Článok 10 ods. 3 Smernice k tomu dodáva, že v prípade uplatnenia článku 10 ods. 2 písm. i/ Smernice veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

15. Európsky súdny dvor v rozsudku z 9.11.2016 vo veci C 42/15 Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej (ďalej len Rozsudok) konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h/ stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52 Rozsudku). Z článku 10 ods. 2 písm. i/ Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku); pričom Smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe

nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 Rozsudku).

16. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať v zmysle písm. k/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia; podľa písm. f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

17. V zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

18. V úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. sa uvádza, že predložený návrh zákona „ je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva“. V závere všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. sa konštatuje, že predkladaným zákonom je Smernica transponovaná do slovenského právneho poriadku v plnom rozsahu.

19. V dôvodovej správe k § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. sa zdôrazňuje zásadný význam ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má mať dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

20. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (pozri bližšie rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/07, bod 110).

21. Cit. Rozsudok ESD konštatoval, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere ... musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice.

22. Súdny dvor EÚ v rozsudku C-212/04 v ods. 110 a 111 uviedol: „...povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva... Zásada konformného výkladu však predsa len vyžaduje, aby vnútroštátne sudy urobili všetko, čo je v ich právomoci, berúc do úvahy celé vnútroštátne právo a uplatniac výkladové metódy ním uznané s cieľom zaručiť úplnú účinnosť predmetnej smernice a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou...“ Súd členského štátu je teda povinný eurokonformnému výkladu pokiaľ je to len možné. Túto skutočnosť zohľadnil aj NS SR v nasledujúcom rozhodnutí.

23. V rozsudku sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018 v obdobnej veci eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. V predmetnom konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že vymedzuje tiež celkovú výšku úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok. Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivkej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenáva, že aj v zmysle Rozsudku zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky. Obdobný právny názor vyjadril Najvyšší súd aj vo svojich ďalších rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo/56/2018 z 17.4.2018 a sp. zn. 4Cdo/211/2017 z 23.4.2018.

24. Vychádzajúc z účelu Smernice, právnych záverov vyjadrených v Rozsudku, účelu § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie NS SR uzavrel, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.

25. Zákom č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (mediálnym) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“. V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery vyjadrené v cit. rozsudku SD EÚ. Od uvedeného dňa sa teda legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo - podľa názoru vec prejednávajúceho senátu najvyššieho súdu - možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

26. S poukazom na vyššie uvedené právne a teoretické východiská, s odkazom na aktuálnu judikatúru, podľa názoru odvolacieho súdu potom predmetná úverová zmluva obsahuje obligatórnu náležitosť v

zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, záver prvoinštančného súdu o tom, že predmetný úver sa považuje v dôsledku absencie tohto údajá za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona potom nie je opodstatnený a dôvodný. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky odvolateľa, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení v otázke splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcej z ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z., ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný (§ 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z.z.), odvolací súd uzatvára, že odvolanie žalobcu je v tomto smere dôvodné.

27. Zamietnutie žaloby vo zvyšku súd odôvodnil aj tým, že predmetná zmluva neobsahuje náležitosť v podobe uvedenia konečnej splatnosti úveru, čo rovnako spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vo vyššie citovanom Rozsudku ESD zodpovedal i na otázku, či sa má čl. 10 ods. 2 písm. h/ Smernice 2008/48 vykladať tak, že údaj vyžadovaný týmto ustanovením (konkrétne frekvencia splátok) musí byť v zmluve individualizovaný na podmienky danej konkrétnej zmluvy v princípe uvedením presným dátumom (deň, mesiac, rok) splatnosti jednotlivých splátok, alebo postačí, ak sú v zmluve obsiahnuté všeobecným odkazom na objektívne zistiteľné parametre, z ktorých je možné ich odvodiť.

28. Na túto otázku, či sa má čl. 10 ods. 2 písm. h/ smernice 2008/48 vykladať v tom zmysle, že je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala každú splátku spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum alebo či v tejto súvislosti postačuje všeobecný odkaz v zmluve umožňujúci identifikovať dátumy splátok ESD zodpovedal v bodoch 46 až 50 citovaného rozsudku. Konštatoval, že cieľom tohto ustanovenia je zaručiť, aby spotrebiteľ poznal deň, v ktorý je splatná každá splátka úveru. V dôsledku toho je tento cieľ splnený, ak podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Za týchto okolností je potrebné odpovedať na otázku tak, že čl. 10 ods. 2 písm. h/ smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok.

29. V danom prípade z pripojenej kópie zmluvy o pôžičke uzavretej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovanej dňa 24.4.2014 z čl. III. Pôžička vyplýva, že žalovaná sa zaviazala splácať úver v celkom 60 mesačných splátkach a termínom konečnej splatnosti v mesiaci apríl roku 2019. Podľa čl. VIII. Zmluvné podmienky bod 6.2 pokiaľ nie je v splátkovom kalendári a/alebo zmluve stanovené inak, sú splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. Podľa čl. VIII. bod 6.3 prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

30. Z vyššie citovaného textu spotrebiteľskej zmluvy vyplýva, že hoci predmetná zmluva neuvádza konkrétny dátum (deň mesiac a rok) poslednej splátky úveru, jej citované ustanovenia, keďže uvádzajú výšku, splatnosť jednotlivých splátok, splatnosť prvej splátky, ako i presný počet splátok, bezpochyby umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou jednoducho identifikovať dátum poslednej splátky, a teda aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z, najmä ak je konečná splatnosť úveru uvedená ako 04/2019 a splátky sú splatné 20. dňa v mesiaci. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci aj v tomto smere záver súdu prvej inštancie, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, aj v následkom čoho sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona, neobstojí.

31. V dôsledku prijatia vyššie uvedených nesprávnych skutkových a právnych záverov, sa potom súd prvej inštancie nezaoberal právnou a vecnou dôvodnosťou ostatných stranami tvrdených a namietaných skutočností ohľadom určenia spotrebiteľského úveru za bezúročný a bez poplatkov (nie ale žiadosti ani zmluvy, ako to prvoinštančný súd vyslovil vo výroku - ust. § 11 ods. 4 ZoSÚ) a neposkytol tak žalobkyni ako spotrebiteľovi ex offio súdnu ochranu jej práv a v tomto smere nevykonal ani potrebné dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie veci. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na ust. § 295 CSP v zmysle ktorého v danom spore, ktorý je sporom s ochranou slabšej strany, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takéto dôkazy.

32. S poukazom na vyššie uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu, vrátane závislých výrokov o náhrade trov konania a o súdnom poplatku, s

použitím ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil, keďže súd v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal nevyhnutné dôkazy, pričom vzhľadom na rozsah potrebného dokazovania nie je účelné doplniť dokazovanie pred odvolacím súdom, a podľa § 391 ods. 1 CSP v zrušenom rozsahu vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

33. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne vec preskúmať, zaoberať sa pritom vecnou aj právnou dôvodnosťou žalobkyňou uplatneného nároku, za tým účelom v súlade s ust. § 295 CSP doplniť dokazovanie, jeho výsledky nadväzne opätovne komplexne vyhodnotiť, posúdiť podľa príslušných hmotnoprávných ustanovení a následne vo veci znova rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí pritom prvoinštančný súd rozhodne zároveň aj o náhrade trov konania včítane tohto odvolacieho (§ 396 ods. 1 CSP).

34. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).